

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA DEN HAAG

**Directoraat-generaal
Energie, Telecom &
Mededinging**
Directie Energiemarkt en
Innovatie

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ez

Datum 31 augustus 2017
Betreft Beantwoording vragen naar aanleiding van het bericht "Voorgestelde SDE+ tarieven baren zorgen"

Ons kenmerk
DGETM-EI / 17136395

Uw kenmerk
2017Z10929

Geachte Voorzitter,

Hierbij stuur ik uw Kamer de antwoorden op vragen van het lid Wassenberg (PvdD) naar aanleiding van het bericht "Voorgestelde SDE+ tarieven baren zorgen". De vragen zijn ingezonden op 21 augustus 2017 onder nummer 2017Z10929.

1

Kent u het bericht "Voorgestelde SDE+ tarieven baren zorgen", waaruit blijkt dat de voorgestelde subsidiebedragen in de regeling Stimulering Duurzame Energieproductie (SDE+) in 2018 onverwacht laag uitvallen ten opzichte van 2017 (een daling van meer dan 15%)?¹

Antwoord

Ja.

2

Staat u nog steeds achter de doelstelling dat in 2020 14% van de gebruikte energie duurzaam wordt opgewekt? Kunt u aangeven hoe het verlagen van de SDE+ subsidies bijdraagt aan het halen van deze doelstelling?

Antwoord

Ja. Ter voorbereiding van de SDE+ 2018 heb ik de adviesbureaus ECN en DVN GL, net als in voorgaande jaren, gevraagd een advies uit te brengen over de basisbedragen voor de SDE+ 2018. Dit advies wordt onderworpen aan een review door gezaghebbende partijen uit het buitenland, in dit geval Fraunhofer-Instituut en TU Wien. Het doel bij de vaststelling van de basisbedragen is om te komen tot bedragen waarmee het merendeel van de projecten uit moet kunnen. Daarbij wordt de markt gevolgd. Met andere woorden, lagere kostprijzen voor hernieuwbare energie in de markt leiden tot lagere basisbedragen. Op deze manier worden de doelstellingen van het Energieakkoord op een kosteneffectieve wijze gerealiseerd en de risico's op overstimulering beperkt. Als onderdeel van het

1 <https://www.fluxenergie.nl/voorgestelde-sde-tarieven-baren-zorgen/>

proces om te komen tot het advies voor de basisbedragen hebben ECN en DVN GL op 25 juli 2017 het conceptadvies basisbedragen gepubliceerd. Dit advies is beschikbaar op de website van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland. Met dit conceptadvies zijn belanghebbenden uitgenodigd om te reageren op de voorgestelde basisbedragen en verdere informatie aan te leveren over de kosten van hernieuwbare energieprojecten. De consultatieperiode is op 18 augustus 2017 gesloten. Op dit moment worden de reacties die zijn ontvangen op het conceptadvies door ECN en DVN GL verwerkt, waarna het eindadvies wordt opgesteld. Op basis van het eindadvies zal ik samen met de minister van Financiën besluiten over de openstelling van de SDE+ 2018. Hier zal ik uw Kamer in het najaar over informeren.

3

Deelt u de mening dat het de taak van de overheid is om aanjager van de energietransitie te zijn en dat de SDE+ regeling momenteel een van de belangrijkste instrumenten daarvoor is? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

Ja, het kabinet spant zich samen met de andere partijen uit het Energieakkoord in om in 2020 14% hernieuwbare energie en in 2023 16% hernieuwbare energie te realiseren. De SDE+ is het belangrijkste instrument dat het kabinet hiervoor inzet.

4

Welk signaal geeft u af aan zowel de maatschappij als het bedrijfsleven die zich inspinnen voor de energietransitie indien u besluit tot verlaging van de subsidiebedragen? Deelt u de mening dat u daarmee afbreuk doet aan uw aanjaagfunctie?

Antwoord

Zie voor het proces rondom de basisbedragen voor de SDE+ 2018 mijn antwoord op vraag 2. Indien er in het najaar besloten zal worden tot een verlaging van de basisbedragen, is dit enkel vanwege een verlaging van de kostprijs van hernieuwbare energie in de markt en niet vanwege lagere ambities van het kabinet op het gebied van hernieuwbare energie.

5

Deelt u de zorg dat de focus van de SDE+ regeling op de goedkoopste technologieën en verlaging ervan ten koste kan gaan van de zorgvuldigheid van duurzame energiewinning en mogelijk kan leiden tot onnodige veiligheids- en milieurisico's? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

Nee. De SDE+ heeft als doel om de grootschalige uitrol van hernieuwbare energieproductie op een kosteneffectieve wijze te bespoedigen. Daartoe worden basisbedragen vastgesteld waarvoor het merendeel van de projecten gerealiseerd moet kunnen worden. Hierbij wordt uitgegaan van de bestaande wet- en regelgeving en de meest gangbare technieken. Het is dus niet zo dat de

basisbedragen op zo'n manier worden vastgesteld dat projecten enkel kunnen worden gerealiseerd indien er onnodige veiligheids- en milieurisico's worden genomen. Daarbij blijft de projectontwikkelaar uiteraard verantwoordelijk voor een zorgvuldige uitvoering van het project en het besluit om wel of niet subsidie aan te vragen.

6

Deelt u de mening dat de transitie naar een duurzame energievoorziening ingrijpende gevolgen heeft voor het landschap en dat daarom bij het plannen, ontwerpen en bouwen van duurzame energieprojecten voldoende rekening dient te worden gehouden met omwonenden, natuur en dieren? 2) Zo nee, waarom niet?

Antwoord

Ja, de transitie naar een duurzame energievoorziening heeft aanzienlijke ruimtelijke gevolgen. De kaders waarbinnen ruimtelijke inpassing van specifieke projecten plaatsvindt, liggen vast in wetgeving en beleid op het gebied van ruimtelijke ordening. Deze zijn erop gericht dat onder meer met landschap, natuur en leefomgevingskwaliteit rekening wordt gehouden. De Omgevingswet biedt hiervoor het toekomstig instrumentarium.

7

Deelt u de mening dat de focus op de goedkoopste technologieën deze zorgvuldige afstemming mogelijk in de weg staat, zoals in het geval van de aan te leggen hoogspanningskabel van de Eemshaven naar Groningen, waar niet gekozen is voor een (gedeeltelijk) ondergronds traject, maar voor de goedkope bovengrondse variant die ten koste gaat van de natuur en het landschap en die belangrijke vogelbroedgebieden verstoort?² Zo nee, waarom niet?³ Hoe gaat u bewerkstelligen dat bij het plannen van toekomstige duurzame energieprojecten hier standaard rekening mee gehouden zal worden?

Antwoord

Nee, die mening deel ik niet. Zoals uiteengezet in mijn brief van 7 december 2016 (Kamerstuk 29023, nr. 212) heb ik voor het bepalen van een voorkeurstracé tussen de hoogspanningsstations in de Eemshaven en in Vierverlaten de meerwaarde van gedeeltelijke ondergrondse aanleg afgewogen tegen de meerkosten. Om die afweging te kunnen maken, heb ik de gevolgen voor natuur, landschap en leefomgevingskwaliteit van zowel boven- als ondergrondse aanleg in het milieuonderzoek inzichtelijk gemaakt. Mijn afweging daarbij is dat de meerkosten van ondergrondse aanleg in dit specifieke project niet opwegen tegen de maatschappelijke meerwaarde.

² <https://www.fluxenergie.nl/leer-van-groningen-acceptatie-energielandschappen-vergt-nieuw-denken/>

³ <https://nos.nl/artikel/2187304-groningers-willen-hoogspanningskabel-liever-onder-de-grond.html>

Zoals uiteengezet in het antwoord op vraag 6 liggen de kaders voor een ruimtelijk besluit voor een energieproject vast in beleid en regelgeving. Dit besluit is daarmee altijd het resultaat van een zorgvuldige belangenafweging.

8

Kunt u deze vragen beantwoorden voor het dertigledendebat over het aandeel hernieuwbare energie?

Antwoord

Ja.

(w.g.) H.G.J. Kamp
Minister van Economische Zaken